

Sygn. akt VIII U 94/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący:	sędzia del. Anna Capik- Pater

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2020 r. w Gliwicach

sprawy M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 listopada 2019 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) sędzia del. Anna Capik - Pater

Sygn. akt VIII U 94/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 listopada 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., działając na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, odmówił ubezpieczonemu M. J. prawa do emerytury pomostowej, albowiem nie udowodnił on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach; przed dniem 1 stycznia 1999r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy emerytalnej; nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą .

Z powyższą decyzją nie zgodził się ubezpieczony. Wniósł odwołanie, w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. J. urodził się (...)

W dniu 4 września 2019r. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. Oświadczył przy tym, iż nadal pozostaje w stosunku pracy w Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej (...) w T. .

W dniu 28 listopada 2019r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej z przyczyn wyżej wskazanych.

Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudniania

- od 18 lipca 1980r. do 30 czerwca 1992r. , wskazując na błędną datę urodzenia w świadectwie pracy oraz fakt, że zajmowane przez ubezpieczonego stanowisko „maszynisty żurawi samojezdnych” jest niezgodne ze stanowiskiem figurującym w powołanym zarządzeniu resortowym tj. „ maszynisty żurawi samojezdnych kołowych i gąsienicowych” (wykaz A dział V poz.3 pkt. 11),

- od 1 września 1993r. do 31 grudnia 1996r. z tytułu zatrudnienia w (...) ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych nie określił wykonywanej pracy ściśle według wykazu, działu i pozycji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponadto zajmowane stanowisko operatora żurawia jest niezgodne ze stanowiskiem figurującym w powołanym rozporządzeniu tj. kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wymienionym w wykazie A dziale VIII, poz. 2 pkt. 5 zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985r.,

- od 1 stycznia 1997r. do 31 sierpnia 1998r. z tytułu zatrudnienia w (...) Sp z o.o. ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych, a w świadectwie pracy z 32 sierpnia 1998r. podano jedynie, że ubezpieczony wykonywał taką pracę , brak było natomiast określenia czy wykonywał ją stale i w pełnym wymiarze, jak też pracodawca nie określił rodzaju wykonywanej pracy ściśle wg Rozporządzenia z 7 lutego 1983r.,

- od 17 maja 1999r. do 30 listopada 1999r. z tytułu zatrudnienia w (...) B. Zakładzie (...) z o.o. ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a w świadectwa pracy z 30 listopada 1999r, określono jedynie, że wykonywał ubezpieczony taką pracę, brak natomiast informacji, że była ona wykonywana stale i w pełnym wymiarze, jak też pracodawca nie określił charakteru pracy ubezpieczonego ściśle wg wykazu i pozycji rozporządzenia j.w.

Organ rentowy uznał za udowodnione 40 lat, 8 miesięcy i 4 dni okresów składkowych i nieskładkowych , w tym 9 dni pracy w szczególnych warunkach (od 23 grudnia 2013r. do 31 grudnia 2013r. zgodnie ze zgłoszeniem przez pracodawcę danych ubezpieczonego o pracy w szczególnych warunkach na deklaracji (...)) .

Z przedłożonych przez ubezpieczonego dokumentów wynika, że jest on nadal zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowej w T..

Zarządzeniem z dnia 24 lutego 2020r. Sąd zobowiązał ubezpieczonego do udokumentowania faktu, że stosunek pracy, w którym pozostawał ubezpieczony w dacie złożenia wniosku o emeryturę pomostową uległ rozwiązaniu.

W odpowiedzi na zobowiązanie ubezpieczony podał w piśmie z dnia 13 marca 2020r. , że stosunek pracy nadal trwa, że rozwiąże go dopiero po rozpatrzeniu prośby dotyczącej ustalenia okresu zatrudnienia jako pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnych charakterze. Na dowód ubezpieczony przedłożył zaświadczenie o kontynuacji stosunku pracy wystawione przez pracodawcę.

Powyższy stan faktyczny wynikał z akt organu rentowego oraz nadesłanego zaświadczenia z dnia 11 marca 2020r. Pozostałe dokumenty dołączone do odwołania stanowiły materiał zebrany w aktach emerytalnych przez organ rentowy.

Sąd pominął wniosek ubezpieczonego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków uznając, iż ich przesłuchanie jest zbędne i nie wpłynęłoby na treść rozstrzygnięcia. W tym miejscu należy wskazać, że ubezpieczony nie rozwiązał łączącego go stosunku pracy z pracodawcą, zatem nie spełnił już jednej z przesłanek koniecznych do przyznania świadczenia. W związku z tym nie było potrzeby badania innych okoliczności, w tym faktycznego wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach, albowiem zmierzałoby to do bezpodstawnego przedłużenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne należało oddalić. Zaskarżona decyzja okazała się prawidłowa.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j.: Dz.U. z 2019r., poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Natomiast po myśli art. 3 ust. 1, 4 i 7 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. Za takich pracowników uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Podkreślić należy, iż możliwość przyznania prawa do spornego świadczenia – emerytury pomostowej, jest uzależniona od kumulatywnego spełnienia wszystkich przesłanek koniecznych do jego uzyskania, a więc brak którejkolwiek z nich powoduje niemożność przyznania prawa do emerytury.

Sąd uznał, że ubezpieczony nie spełnia wszystkich przesłanek określonych w powołanych wyżej przepisach pozwalających na przyznanie jej prawa do emerytury pomostowej, bowiem nie rozwiązał stosunku pracy.

Natomiast wobec sporu co do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze – z uwagi na brak rozwiązania stosunku pracy – bezprzedmiotowym stało się ustalenie, czy ubezpieczony taką pracę wykonywał w spornym okresie, bowiem nawet pozytywna odpowiedź na to pytanie nie pozwoliłaby na przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

Sąd orzekający nie neguje, iż posiada uprawnienie do badania okresu pracy ubezpieczonego jeżeli ten jest sporny, jednak może tego dokonywać jedynie w sytuacji, gdy zbadanie tej przesłanki jest decydujące i przesądza o prawie do świadczenia. Natomiast brak spełnienia innych przesłanek koniecznych do nabycia prawa do emerytury pomostowej (w niniejszej sprawie – brak rozwiązania stosunku pracy) przesądza już o prawidłowości zaskarżonej decyzji i dalsze prowadzenie postępowania jest bezprzedmiotowe. W postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych nie jest bowiem dopuszczalny wyrok wyłącznie ustalający, iż ubezpieczony pracował w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Zaznaczyć tutaj należy, że postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Zatem o zasadności decyzji decydują okoliczności istniejące w chwili jej wydania. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Dlatego też późniejsza zmiana okoliczności faktycznych nie może stanowić podstawy do uznania decyzji za wadliwą i jej zmiany.

W sytuacji spełnienia przez ubezpieczonego przesłanki w postaci rozwiązania stosunku pracy jest on oczywiście uprawniony do złożenia nowego wniosku o prawo do emerytury pomostowej.

Reasumując, ubezpieczony na dzień wydania zaskarżonej decyzji oraz na dzień wyrokowania w przedmiotowej sprawie nie wykazał aby spełnił przesłankę rozwiązania stosunku pracy, czego bezwzględnie wymaga art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, wobec czego brak jest podstaw do przyznania świadczenia w oparciu o ten przepis.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 148¹ k.p.c., w związku z tym, że w pierwszym piśmie procesowym tj. w odwołaniu oraz w odpowiedzi na odwołanie strony nie złożyły wniosku o przeprowadzenie rozprawy rozpoznano sprawę na posiedzeniu niejawnym.

(-) Sędzia Anna Capik – Pater